

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 60C/110/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318205874
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mésarošová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2021:1318205874.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Mésarošovou, v spore žalobcu: I. G.Á., narodený XX. X. XXXX, trvale pobytom J. XX, XXX XX W., zastúpený advokátom: JUDr. Juraj Hladký so sídlom Kominárska 2,4, 831 04 Bratislava, proti žalovanému: I. G., narodený XX. X. XXXX, trvale pobytom I. XXXX/X, XXX XX W., zastúpený advokátkou: JUDr. Denisa Hostačná so sídlom Dunajská 4, 811 08 Bratislava, o zaplatenie 7.000,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 7.000,- eur, a to v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou, (návrhom na vydanie platobného rozkazu) doručenu Okresnému súdu Bratislava III dňa 26. 9. 2018, domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.000,- eur a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že v roku 2013 zapožičal žalovanému finančnú hotovosť 7.000,- eur, ktorú poskytol na základe ústnej dohody so žalovaným na obdobie dvoch mesiacov. Vzhľadom na to, že žalovaný si povinnosť vrátenia finančnej hotovosti v dohodnutej lehote nesplnil ani napriek niekoľkým ústnym výzvam zo strany žalobcu, požiadal žalovaného o písomné zadokumentovanie zapožičania finančnej hotovosti formou „zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti,“ ktorá potvrdzuje, že v roku 2013 poskytol žalovanému finančnú hotovosť 7.000,- eur. Po podpísaní zmluvy o pôžičke, zaujal žalovaný odmietavý postoj k vráteniu finančnej hotovosti, nebol prístupný na vzájomnú dohodu o uzavretí nového termínu vrátenia finančnej hotovosti v zmysle zmluvy o pôžičke. Žalobca dúfal, že žalovaný si splní svoju povinnosť, v predchádzajúcom období niekoľkokrát žalovanému požičal finančnú hotovosť, ktorú mu vrátil. Dňa 13. 12. 2016 žalobca zaslal žalovanému výzvu na splatenie dlhu, v ktorej stanovil termín na vrátenie finančnej hotovosti 31. 1. 2017. Zásielku žalovaný prevzal, ale k splateniu dlhu nedošlo. Následne 22. 3. 2017 žalobca zaslal opakovanú výzvu na splatenie dlhu, ktorú však žalovaný v odbernej lehote neprevzal, keďže táto bola žalobcovi 13. 4. 2017 vrátená.

3. Žalovaný sa vyjadril k žalobe podaním zo dňa 27. 5. 2019, v ktorom žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a zaviazat' žalobcu k náhrade trov konania. Vo vyjadrení uviedol, že pokiaľ sa žalobca domáha úhrady pohľadávky späťne, počnúc rokom 2013, tak žalobcom uplatňovaný nárok bol ku dňu doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu dňa 26. 9. 2018 premlčaný. Žalovaný bol toho názoru, že žalobca mal dostatočný časový priestor na uplatnenie ním tvrdeného práva (nároku), kedy svoje právo mohol uplatniť na súde po prvý raz. Pokiaľ tak žalobca neučinil, nemôže byť táto skutočnosť

na ťarchu žalovaného. Na uvedenom nemôže nič zmeniť ani prípadné jednostranné stanovovanie nových termínov žalobcu už premlčaného dlhu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný vzniesol voči uplatnenému nároku žalobcu námietku premlčania a žiadal, aby súd na ňu prihliadal. Podľa názoru žalovaného žalobca účelovo do návrhu na vydanie platobného rozkazu neuviedol, že medzi žalobcom a žalovaným existovala neformálna dohoda, podľa ktorej sa žalobca so žalovaným dohodli, že žalovaný ako protihodnotu nebude od žalovaného požadovať sumu 7.000,- eur, resp. že medzi nimi došlo k dohode o zániku pohľadávky žalobcu. Žalobca preto považuje žalobcom uplatnený nárok ako taký v celosti za neexistujúci a fiktívny.

4. Žalobca na stanovisko žalovaného reagoval písomným vyjadrením zo dňa 25. 6. 2019, v ktorom uviedol, že v čase poskytnutia finančnej hotovosti bol žalovaný, podľa jeho informácií, nezamestnaný. Žalobca v rámci dobrých príbuzenských vzťahov žalovanému vždy ochotne pomáhal riešiť jeho finančné problémy a s úmyslom pomôcť žalovanému, nikdy od neho nežiadal v prípade poskytnutia pôžičky žiadne úroky a neuzatváral písomné dohody. Žalobca sa domnieval, že žalovaný vedome zavádzal žalobcu vo veci vrátenia financií, že ho zámerne zaviedol do omylu, keď žalobcovi prisľúbil vrátenie financií v čase, kedy zrejme už vedel, že to nebude schopný vrátiť. Žalobca po nedodržaní prisľubu uzatvoril po dohode so žalovaným nový zmluvný záväzok v písomnej forme (bez uvedenia dátumu splatnosti), s ktorým žalovaný svojím podpisom vyjadril súhlas. Nevrátením finančnej hotovosti sa žalovaný účelovo usiluje o svoj finančný prospech, ako sa o to snaží aj prostredníctvom inštitútu premlčania, ktorý sa pokúša uplatniť na pohľadávku, ktorej neuplynula lehota na jej vymožiteľnosť, nakoľko dátum splatnosti bol stanovený v súlade s dohodou na 31. 1. 2017. Konanie žalovaného žalobca považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca sa domáha svojho práva od dátumu určenia splatnosti 31. 1. 2017, ktorý bol v súlade s § 563 OZ písomne doručený žalovanému a žalovaný sa žiadnym spôsobom voči splatnosti nevyhradil ani neoznámil skutočnosti, ktoré by plnenie robilo nemožným. Uplatňovaný nárok nie je premlčaný, nakoľko splatnosť finančnej hotovosti bola 31. 1. 2017 a žalobca si svoje právo uplatnil na súde podaním žaloby dňa 26. 9. 2018. Žalobca namietol tvrdenie žalovaného, podľa ktorého bol žalovanému dlžný, keď uviedol, že ide o účelové zavádzanie a žalobcova finančná situácia je dlhodobo uspokojivá a nie je dôvodný vznik akejkoľvek pohľadávky, ktorú by mu vraj mal poskytnúť žalovaný.

5. Žalovaný na stanovisko žalobcu vo vyjadrení zo dňa 11. 2. 2020 uviedol, že vzhľadom na značný časový odstup, si nespomína na presné dátumy, avšak potvrdil, že finančné prostriedky mu boli žalobcom odovzdané na začiatku roka 2013 a zmluva bola podpísaná na konci roka 2013. Ďalej uviedol, že k reálnemu odovzdaniu došlo na začiatku roka 2013, ústna dohoda medzi sporovými stranami o dobe splatnosti 2 mesiace je platná, premlčacia doba uplynula na začiatku roka 2016, a teda výzva žalobcu na vrátenie finančných prostriedkov zo dňa 12. 12. 2016 bola podaná v čase, keď už jeho pohľadávka bola premlčaná niekoľko mesiacov. Uzatvorenú zmluvu o pôžičke z roku 2013 žalovaný považuje za nezrozumiteľnú z nasledovných dôvodov: 1/ neobsahuje časový údaj, kedy boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky, 2/ neobsahuje časový údaj, kedy bola zmluva uzatvorená, 3/ neobsahuje podmienku splatnosti pôžičky, tak ako sa dohodla pri odovzdaní finančných prostriedkov a ktorú sám žalobca nespochybnil. Absencia týchto údajov spôsobuje, že nie je možné určiť, kedy boli poskytnuté finančné prostriedky žalovanému, nakoľko „rok 2013“ predstavuje nanajvýš všeobecný údaj. Takéto ustanovenie v spojitosti s absenciou presného dátumu podpisu/odovzdania peňazí, nemôže byť považované za potvrdenie prevzatia finančných prostriedkov. Ustanovenie o splatnosti pôžičky je v priamom rozpore s ústnou dohodou o jej splatnosti, ktorá bola dohodnutá pri odovzdaní pôžičky a ktorú sám žalobca uvádza vo svojich vyjadreniach. Situáciu, kedy došlo najskôr k odovzdaniu finančných prostriedkov a až potom k uzavretiu zmluvy o pôžičke, je potrebné hodnotiť s prihliadnutím na skutočnú vôľu strán. Mal za to, že skutočná vôľa žalobcu a žalovaného bola prejavená pri faktickom odovzdaní peňazí, tzn. že aj splatnosť pôžičky bola dohodnutá v lehote 2 mesiacov. Obsah ústnej dohody pri odovzdaní pôžičky podľa vyjadrenia žalovaného nekorešponduje s obsahom zmluvy o pôžičke. Ustanovenie § 563 OZ predpokladá situáciu, kedy čas splnenia dlhu nevyplýva z dohody účastníkov, z právneho predpisu alebo nie je určený súdnym rozhodnutím. Vzhľadom na to, že si žalobca a žalovaný dohodli splatnosť pôžičky v lehote 2 mesiacov, je zrejmé, že medzi nimi dohoda existovala a teda žiadať o splnenie dlhu v zmysle tohto ustanovenia nie je možné.

6. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie. Súd vec prejednal v súlade s § 180 CSP v neprítomnosti žalovaného a za prítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a právnej zástupkyne žalovaného. Zároveň súd pojednávanie odročil na deň 3. 11. 2021 za účelom vyhlásenia rozsudku.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobcom a žalovaným, výsluchom žalobcu, prednesom právneho zástupcu žalobcu a právnej zástupkyne žalovaného, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

8. Právny zástupca žalobcu vo svojom prednese uviedol, že splatnosť pôžičky dohodnutá medzi stranami nebola. Žalobca chcel mať poskytnutie pôžičky potvrdené, preto došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti. Touto zmluvou došlo k potvrdeniu prijatia hotovosti a žalovaný sa ju zaviazal vrátiť bez stanovenia lehoty splatnosti. Lehota dva mesiace, ktorú uvádzal žalobca v žalobe, nebola stanovením lehoty splatnosti, bola len očakávaným termínom, poukázal na to, že žalobca si žalobu písal sám, je osobou bez právneho vzdelania, a toto tvrdenie žalobcu teraz v konaní zneužíva žalovaný. Lehota splatnosti bola stanovená podľa § 563 OZ výzvou žalobcu zo dňa 12. 12. 2016, ktorá bola doručená žalovanému 13. 12. 2016 a v tejto výzve žalobca určil lehotu splatnosti do 31. 1. 2017, kedy sa pôžička stala splatnou. V nadväznosti na to je žaloba podaná včas. K námietke žalovaného, že záväzok mal zaniknúť inak, zrejme započítaním, uviedol, že túto skutočnosť žalovaný nijak nekonkretizoval a žiadna pohľadávka žalovaného spôsobilá na započítanie ani neexistuje. Žalovaný peniaze v lehote do 31. 1. 2017 nevrátil, medzi stranami nebol dohodnutý úrok ani úrok z omeškania a žalobca si uplatnil len zaplatenie istiny a uplatnenie si náhrady trov konania v rozsahu 100 %. Ďalej doplnil, že ak by bola lehota splatnosti medzi stranami ústne dohodnutá, táto by bola zahrnutá do zmluvy a žalobca by žalovanému nezasielal výzvu podľa § 563 OZ. Uvedená lehota 2 mesiace bola ústnym očakávaním, že približne v tejto lehote dôjde zo strany žalovaného k vráteniu pôžičky.

9. Právna zástupkyňa žalovaného vo svojom prednese uviedla, že prvú objektívnu možnosť požadovať vrátenie mal žalobca deň po vzniku právneho vzťahu, kedy došlo k splatnosti dlhu a poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/146/2018 a rozhodnutie KS BA sp. zn. 14Co/31/2015. V danom prípade bola pôžička poskytnutá na báze dôvery v hotovosti ako pôžička krátkodobá, pričom k výzve na vrátenie došlo až po 5-6 rokoch a z dôvodu uplynutia premlčacej doby považuje nárok žalobcu za premlčaný.

10. Z výsluchu žalobcu súd zistil, že žalovanému poskytol 5.000,- eur začiatkom roka 2013 a na konci roka 2013, medzi sviatkami, dal na papier, že mu má vrátiť 7.000,- eur, pričom 2.000,- eur poskytol žalovanému predtým, a toto bola konečná suma. Žalovanému niekoľkokrát požičal vždy bez dohodnutia, resp. bez papiera, do ruky. Peniaze mu odovzdal doma. K okolnostiam, za ktorých došlo k poskytnutiu pôžičky, žalobca uviedol, že žalovaný to vždy zahral, že tam boli len dvaja, bolo to v garáži, zisťoval, či je tam sám alebo počkal, kým zamestnanec žalobcu odíde. Na otázku, akým spôsobom na žalovaného tlačil, aby dlžnú sumu vrátil, žalobca odpovedal, že žalovaného dotazoval telefonicky alebo pri osobnom kontakte.

11. Právny zástupca žalobcu titulom záverečnej reči uviedol, že žalovaný podpísanie zmluvy o pôžičke nespochybňoval, nespochybňoval ani prevzatie finančnej hotovosti, zaviazal sa pôžičku vrátiť, pričom strany nemali dohodnutú lehotu splatnosti vzhľadom na rodinné vzťahy a lehota splatnosti tak musela byť určená podľa § 563 OZ. Dňa 13. 12. 2016 žalobca doručil žalovanému výzvu na zaplatenie, ktorou určil termín splatnosti na 31. 1. 2017, žalovaný výzvu prevzal a do dnešného dňa svoj dlh nesplnil. Obrana žalovaného spočíva výlučne v účelovom zneužití skutočnosti, že žalobca ako osoba bez právneho vzdelania uviedla v písomnom podaní, že pôžička mala byť poskytnutá na obdobie 2 mesiacov, žalobca však uviedol, že išlo iba o očakávanie možnosti vrátenia danej sumy zo strany žalovaného, nešlo však o lehotu, ktorá by bola poskytnutá žalobcom alebo dohodnutá medzi stranami ako lehota splatnosti. Mal za to, že námietka premlčania je nedôvodná. Ak by aj súd mal za to, že išlo o dohodu o splatnosti, potom písomnú zmluvu o pôžičke z konca roka 2013 možno považovať za kumulatívnu nováciu, teda dohodu strán o zmene obsahu záväzku, pričom lehota splatnosti nebola dohodnutá. Žiadal žalobe vyhovieť a priznať žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Právna zástupkyňa žalovaného titulom záverečnej reči uviedla, že žalobca poskytol finančnú hotovosť žalovanému. Na základe ústnej dohody sa dohodli na obdobie 2 mesiacov vo vzťahu k splatnosti, čo potvrdil v návrhu. Žalobca vo svojom návrhu uvádza, že žalovaný nebol prístupný na vzájomnú dohodu o uzavretí nového termínu vrátenia finančnej hotovosti v zmysle zmluvy o pôžičke. Mala za to, že lehota splatnosti bola medzi stranami dohodnutá, čo potvrdil aj žalobca tým, že neustále vyzýval, či už telefonicky alebo osobne, aby finančnú čiastku vrátil. K výzve na vrátenie finančnej čiastky

došlo až po 5-6 rokoch, preto je nárok premlčaný. Navrhla, aby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú a priznal im trovy konania v rozsahu 100 %.

13. Zo zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti z roku 2013 súd zistil, že zmluva bola uzavretá medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančnej hotovosti 7.000,- eur. V zmysle bodu 2. až 4. tejto zmluvy je uvedené, že veriteľ poskytol pôžičku dlžníkovi vo výške 7.000,- eur v roku 2013, dlžník podpisom potvrdzuje prevzatie finančnej hotovosti vo výške 7.000,- eur a dlžník podpisom zmluvy sa zaväzuje splatiť veriteľovi pôžičku.

14. Výzvou na splatenie dlhu zo dňa 12. 12. 2016, žalobca vyzval žalovaného na vrátenie finančnej hotovosti 7.000,- eur v zmysle bodu 4. zmluvy najneskôr do 31. 1. 2017. Výzva bola doručená žalovanému dňa 14. 12. 2016.

15. Opakovanou výzvou zo dňa 21. 3. 2017 žalobca vyzval žalovaného o neodkladné vrátenie dlhu 7.000,- eur najneskôr do 20. 4. 2017 a upozornil žalovaného, že ak nedôjde v určenom termíne k vráteniu dlhu, bude si právo na vrátenie finančnej hotovosti vrátane úrokov z omeškania uplatňovať súdnou cestou. Zásielka obsahujúca opakovanú výzvu bola dňa 13. 4. 2017 vrátená žalobcovi, keďže si ju žalovaný neprevzal v odbernej lehote.

16. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

17. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

18. Podľa § 494 OZ, z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

19. Podľa § 558 OZ, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

20. Podľa § 563 OZ, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

21. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

22. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. Podľa § 110 ods. 1 OZ, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

25. Zmluvou o pôžičke veriteľ prenecháva dlžníkovi na voľné nakladanie (zastupiteľné) veci určené podľa druhu a na druhej strane dlžník sa zaväzuje vrátiť veriteľovi po uplynutí dohodnutej doby veci toho istého druhu. Právny vzťah založený zmluvou o pôžičke môže byť tak odplatný, ako aj bezodplatný. Pre platnosť zmluvy o pôžičke zákon nevyžaduje osobitnú formu a táto môže byť uzatvorená tak písomne, ústne alebo aj konkludentným prejavom. Pojmovými znakmi zmluvy o pôžičke sú prenechanie vecí na voľné nakladanie (príp. aj spotrebovanie) dlžníkovi, druhovo určené veci, dočasnosť právneho vzťahu a povinnosť vrátiť veci rovnakého druhu. Doba splatnosti obvykle býva, no nemusí byť výslovne

dohodnutá, resp. možno ju dohodnúť aj neskôr. Zmluva o pôžičke je svojou povahou reálnou zmluvou, preto k dohode strán musí pristúpiť aj skutočné (reálne) odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi. Uzatvorením zmluvy preto vzniká medzi stranami záväzný právny vzťah, obsahom ktorého sú práva a povinnosti, avšak až odovzdaním vecí dlžníkovi sa tento vzťah stáva právnym vzťahom z pôžičky.

26. S ohľadom na vykonané dokazovanie a citovanú právnu úpravu súd dospel k záveru, že žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník platne uzatvorili v ústnej forme zmluvu o pôžičke podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to na začiatku roka 2013. Na základe predmetnej zmluvy žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky v hotovosti vo výške 7 000,- eur, na obdobie dvoch mesiacov od uzatvorenia ústnej zmluvy o pôžičke. Nebolo v konaní sporné, že žalovaný v pôvodnej lehote splatnosti neuhradil žalobcovi žiadnu sumu. Medzi stranami sporu v prípade ústnej zmluvy o pôžičke bola dojednaná doba splatnosti dva mesiace. Žalobca v priebehu konania tvrdil, že išlo len o očakávaný termín vrátenia peňazí a lehota splatnosti mala byť určená podľa § 563 OZ výzvou žalobcu zo dňa 12. 12. 2016. S tvrdením, že lehota dva mesiace bola len očakávaným termínom, sa súd nestotožňuje, pretože žalobca už v podanej žalobe tvrdil, že finančná hotovosť bola poskytnutá na základe ústnej dohody na obdobie dvoch mesiacov. Ku koncu roka 2013 následne došlo medzi rovnakými zmluvnými stranami k uzatvoreniu písomnej „zmluvy o pôžičke,“ obsahom ktorej bolo uznanie záväzku žalovaným, žalovaný potvrdil, že prevzal pôžičku 7.000,- eur od žalobcu v roku 2013 a záväzok žalovaného ako dlžníka splatiť veriteľovi pôžičku. Pokiaľ by táto čiastka nebola reálna, túto zmluvu by strany nepodpísali. Žalovaný skutočnosť, že zmluva bola podpísaná na konci roka 2013 nepoprel, naopak, uvedené potvrdil aj v podaní zo dňa 11. 2. 2020, keď uviedol, že vzhľadom na značný časový odstup, si nespomína na presné dátumy, finančné prostriedky mu boli žalobcom odovzdané na začiatku roka 2013 a zmluva bola podpísaná na konci roka 2013.

27. Žalovaný vzniesol námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku poukazujúc na to, že žalobca sa domáha úhrady pohľadávky, ktorá vznikla ešte v roku 2013 a ktorá mala byť vrátená do dvoch mesiacov, pričom žalobcom uplatnený nárok bol ku dňu doručenia návrhu na súd dňa 26. 9. 2018 premlčaný, preto sa súd musel zaoberať v prvom rade touto námietkou.

28. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní /teraz v civilnom sporovom konaní - poznámka súdu/ má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka). Pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov /porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/265/2009 zo dňa 17.02.2011/.

29. Na to, aby sa súd vôbec mohol takouto námietkou zaoberať, je potrebné ustáliť o aký právny vzťah ide medzi žalobcom a žalovaným v rámci žalobou vzneseného nároku, aby následne sa mohol určiť príslušný moment, od ktorého je možné posudzovať plynutie príslušnej premlčacej doby a v konečnom dôsledku aj určenie príslušnej dĺžky premlčacej doby, ktorá sa má na daný vzťah aplikovať, a teda aj posúdiť či v danom vzťahu došlo resp. nedošlo k jej uplynutiu. Z tohto hľadiska preto súd v prvom rade posudzoval, či medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke a o aký právny úkon spísaný ku koncu roka 2013 označený ako „zmluva o pôžičke finančnej hotovosti“ ide.

30. Zmluva o pôžičke je neformálnou, ale reálnou zmluvou (kontraktom), ktorá vyžaduje odovzdanie predmetu pôžičky (peňazí) veriteľom dlžníkovi, a to buď bezhotovostným spôsobom na účet dlžníka alebo odovzdaním krátkou cestou. Súd mal preukázať, že strany sporu začiatkom roka 2013 uzavreli

ústnu zmluvu o pôžičke, žalobca žalovanému reálne odovzdal sumu 7.000,- eur. Fakt, že k reálnemu odovzdaniu týchto súm na základe ústnej zmluvy o pôžičke došlo, mal súd preukázané jednak vyjadreniami strán a tiež z písomnej zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti, uzavretej ku koncu roka 2013, keďže táto zmluva a podpisy na nej zo strany žalovaného neboli spochybnené.

31. V prípade pôžičky uzavretej na začiatku roka 2013 a poskytnutej v sume 7.000,- eur mal žalovaný túto vrátiť v sume 7.000,- eur do dvoch mesiacov, čo v prípade, ak začiatkom roka 2013 sa rozumie najskôr 1. január a najneskôr 30. apríl 2013, znamená najneskôr do konca júna, t.j. do 30. 6. 2013 mal žalovaný vrátiť finančnú hotovosť. Ak by teda súd vychádzal len z lehoty medzi stranami sporu pôvodne dohodnutej ako termín na vrátenie pôžičky (do dvoch mesiacov), tak vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania a skutočnosť, že premlčacia doba v prípade tohto nároku by bola všeobecná trojročná, celý žalobcom uplatnený nárok, ktorý má vychádzať z uvedenej pôžičky, by mal byť premlčaný, nakoľko premlčacia doba u pôžičky uplynula najneskôr 1. 7. 2016, pričom žalobu v tomto spore žalobca podal dňa 26. 9. 2018. Avšak, počas plynutia premlčacej doby nastala ďalšia právna skutočnosť, a to uznanie dlhu, označené ako zmluva o pôžičke finančnej hotovosti z konca roka 2013, ktorý právny úkon súd posúdil ako uznanie dlhu žalovaným.

32. Uznanie dlhu podľa § 558 OZ nie je samostatným zaväzovacím dôvodom, nemožno ním teda založiť nový záväzok, ale predstavuje zabezpečovací inštitút, ktorý zakladá vyvrátiťelnú právnu domnienku o existencii dlhu v dobe uznania. Tým sa v spore posilňuje procesná pozícia veriteľa, pretože v ňom nemusí dokazovať vznik dlhu ani jeho trvanie v čase, keď k uznaniu došlo. Je naopak na dlžníkovi, ktorý namieta, že dlh nevznikol, že bol splnený alebo zanikol inak, aby to preukázal. Uznaním dlhu teda prechádza dôkazné bremeno z veriteľa na dlžníka. Rozhodovacia prax súdov pripúšťa možnosť vyvrátiť právnu domnienku existencie dlhu preukázaním skutočností, že dlh nevznikol. Predpokladom existencie dlhu je totiž jeho vznik. Ak je preukázané, že dlh vôbec nevznikol, potom táto skutočnosť je spôsobilá vyvrátiť právnu domnienku existencie dlhu, keďže je jej opakom (Uz NS ČR z 23. 2. 2006, sp. zn. 33 Odo 1028/2004).

33. Hoci uznanie dlhu má predstavovať písomný jednostranný úkon dlžníka, to nevylučuje, aby nemohol byť inkorporovaný aj v prípadnom dvojstrannom právnom úkone zmluvných strán, za predpokladu, že sú v tomto dvojstrannom právnom úkone obsiahnuté aj ostatné náležitosti, ktoré sa pri tomto uznaní dlhu vyžadujú, teda prísľubu žalovaného (dlžníka) zaplatiť dlh, uvedenie dôvodu tohto dlhu a jeho výšky. Účastníkmi dohody sú dlžník a veriteľ už existujúceho záväzkového vzťahu, v rámci ktorého uznávaný dlh vznikol. Právny dôvod vzniku dlhu musí spočívať na platnom právnom úkone alebo zákonom aprobovanej právnej skutočnosti; inak by bola následne uzavretá zmluva o uznaní dlhu neplatná. Dohodu o uznaní dlhu môžu uzavrieť iba účastníci pôvodného záväzkového vzťahu, ktorého sa uznanie týka. Uznanie dlhu medzi inými osobami, ako je dlžník a veriteľ pôvodného záväzkového vzťahu, je neplatné. V danom prípade táto dohoda/ zmluva bola podpísaná tými istými účastníkmi zmluvy o pôžičke - žalobcom a žalovaným. Žalobca uznanie dlhu akceptoval podpísaním tejto zmluvy. Uznanie dlhu je druhom určovacej zmluvy, ktorou sa odstraňuje spornosť alebo pochybnosť o existencii alebo rozsahu pohľadávky veriteľa, a to na základe ústupkov dlžníka. Týmto charakterom sa dohoda o uznaní dlhu blíži k urovnaniu (§ 585 OZ), príp. k novácii záväzku (§ 516 a 570 OZ) /Fekete, Občiansky zákonník, Veľký komentár, 3. zväzok, EUROKÓDEX, 2015, str. 651/.

34. Pre právne posúdenie uznania dlhu zo strany žalovaného tak nie je právne významné, že ho strany uzavreli vo forme zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti, resp. ho takto označili, pretože uznanie dlhu týmto nestratilo charakter jednostranného právneho úkonu žalovaného podľa § 558 OZ, ktorý uznal svoj dlh voči žalobcovi v sume 7.000,- eur čo do dôvodu a výšky vzniknutý požičaním uvedenej sumy v roku 2013, keď v čase uznania nebol dlh žalovaného premlčaný, účinky uznania dlhu nastali, t.j. došlo k prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začala plynúť nová desaťročná premlčacia doba podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ odo dňa, keď k uznaniu došlo a súčasne došlo k založeniu právnej domnienky existencie dlhu v čase jeho uznania. Pokiaľ dôjde v rámci stanovenej premlčacej doby k uplatneniu práva návrhom na začatie konania na súde, zastavuje sa plynutie premlčacej doby dňom, kedy bol návrh na začatie konania doručený súdu (§ 112 Občianskeho zákonníka) a to v rozsahu, v akom bol nárok uplatnený a voči osobe, proti ktorej bol nárok uplatnený. Z obsahu písomného prejavu označeného ako zmluva o pôžičke finančnej hotovosti je zrejmé, že žalovaný si svojej povinnosti k plneniu bol vedomý, resp. že bol na plnenie dlhu pripravený. Uznanie dlhu sa týkalo pôžičky poskytnutej v roku 2013 žalobcom žalovanému v sume 7.000,- eur, preto je označenie dlhu dostatočne určité.

35. Tvrdenia žalovaného ohľadom nezrozumiteľnosti zmluvy o pôžičke z roku 2013, nakoľko nie je možné určiť, kedy boli poskytnuté finančné prostriedky žalovanému, keď „rok 2013“ predstavuje nanajvýš všeobecný údaj, súd vyhodnotil ako účelové a protirečivé, keď žalovaný zároveň v konaní potvrdil, finančné prostriedky mu boli odovzdané na začiatku roka 2013 a zmluva bola podpísaná na konci roka 2013.

36. Keďže strany sporu si nepamätali presné dátumy uzavretia ústnej zmluvy o pôžičke a písomnej zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti, avšak zhodne tvrdili, že k spísaniu zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti došlo ku koncu roka 2013, a žalobca vo výpovedi spresnil, že to bolo medzi sviatkami, čo žalovaný nepoprel, súd ustálil čas uznania dlhu (písomnej zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti) nasledovne: ak by súd zohľadnil časové hľadisko, podľa ktorého rovnako ako pri posudzovaní začiatku roka, sa koncom roka 2013 rozumie obdobie od 1. septembra do 31. decembra 2013, keď žalovaný uznal dlh zo zmluvy o pôžičke, tak premlčacia doba by začala plynúť od uvedeného obdobia, t.j. najskôr od 1. septembra 2013 a najneskôr 31. decembra 2013. Konanie v prejednávanvej veci začalo dňa 26. 9. 2018 doručením žaloby na súd (§ 156 CSP), t.j. pred uplynutím novej desaťročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť odo dňa, keď k uznaniu došlo a uplynula by najskôr 1. septembra 2023 a najneskôr 31. decembra 2023. Námetka premlčania práva žalobcu vznesená žalovaným preto nie je dôvodná. Je pravda, že lehota splatnosti dlhu pri uzavretí zmluvy nebola určená, pričom táto ani v listine o uznaní dlhu uvedená byť nemusí. Preto, ak žalobca vyzval žalovaného v zmysle § 563 OZ listom zo dňa 12. 12. 2016 na splnenie dlhu 7.000,- eur najneskôr do 31. 1. 2017, urobil tak tiež v rámci premlčacej doby.

37. K argumentácii žalovaného, že nárok žalobcu je premlčaný a toto nemôže zmeniť ani jednostranné stanovovanie nových termínov žalobcu už premlčaného dlhu, súd uvádza, že nárok žalobcu nebol premlčaný v čase uznania dlhu žalovaným, resp. spísania zmluvy o pôžičke finančnej hotovosti, v ktorej sa žalovaný zaviazal splatiť veriteľovi (žalobcovi) pôžičku. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že medzi žalobcom a žalovaným existovala neformálna dohoda, podľa ktorej sa žalobca so žalovaným dohodli, že žalovaný ako protihodnotu nebude od žalovaného požadovať sumu 7.000,- eur, resp. že medzi nimi došlo k dohode o zániku pohľadávky žalobcu, žalovaný tieto svoje tvrdenia nijakým spôsobom nepreukázal, neuviedol, o akú dohodu malo ísť a rovnako nepreukázal, že k zániku dlhu došlo iným spôsobom.

38. Súd výsluch žalovaného nevykonal, pretože žalovaný sa na nariadený termín pojednávania bez dôležitého dôvodu a relevantného ospravedlnenia nedostavil, nežiadal o odročenie pojednávania a ani jeho právna zástupkyňa, prítomná na pojednávaní, netrvala na jeho ďalšom výsluchu.

39. Na základe vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia dospel súd k záveru, že žalobca uniesol dôkazné bremeno tvrdenia o uzavretí zmluvy o pôžičke a odovzdaní sumy pôžičky žalovanému, preukázal dôvodnosť ním uplatneného nároku s ohľadom na uznanie dlhu žalovaným, keďže nebolo v konaní preukázané, že by žalovaný peniaze v celej výške vrátil žalobcovi. Z vyššie uvedených dôvodov súd považoval uplatnený nárok žalobcu za v celom rozsahu dôvodný, a preto žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 7.000,- eur.

40. Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

41. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

42. V súlade s citovaným zákonným ustanovením (§ 232 ods. 3 CSP) súd určil žalovanému na splnenie priznaného plnenia dlhšiu ako zákonnú trojdňovú lehotu, prihliadajúc k výške priznaného plnenia. Súd mal za to, že uloženie povinnosti zaplatiť priznané plnenie v trojdňovej lehote by mohlo ohroziť uspokojovanie základných potrieb žalovaného. Za primeranú lehotu, vzhľadom na výšku priznaného plnenia, ako aj čas uplynutý od začatia konania, súd považoval lehotu 30 dní od právoplatnosti rozsudku, v ktorej lehote má žalovaný dostatok času zabezpečiť si finančné prostriedky.

43. Ďalšie argumenty strán sporu súd považoval za nadbytočné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný

význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

44. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Pretože žalobca mal v konaní plný úspech s poukazom na § 255 ods. 1 CSP mu súd proti žalovanému ako neúspešnému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti I. výroku tohto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP).

Proti II. výroku tohto rozsudku, ktorým súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania, je prípustné odvolanie (§ 357 písm. m/ CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a uvedenie spisovej značky prebiehajúceho konania /§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP/) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie

(§ 366 CSP).

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.